

Anton Västberg
Trafikplanering
08-508 262 59
anton.vastberg@tk.stockholm.se

Till
Trafik- och renhållningsnämnden
2010-11-23

Genomförandeavtal med Trafikverket om färjetrafik med tunga eller långa lastfordon (dispenstrafik) mellan Slagsta och Tyska Botten

Förslag till beslut

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner förslaget till genomförandeavtal

Magdalena Bosson
Förvaltningschef

Staffan Forsell
Avdelningschef

Sammanfattning

Essingeleden är idag av bärighetsskäl inte farbar för fordon med en totalvikt över 60 ton (dispensfordon). Nämnda fordonskategori har därför istället främst färdats över mälarsnittet över Ekeröarna med färja mellan Slagsta i Botkyrka kommun till Jungfrusund på Ekerö. Efter att Ekerö kommun, som huvudman för färjetrafiken, höjde färjeavgiften kör idag flertalet av dispensfordonen i stället via Strängnäs och Enköping.

Trafikverket vill i avvaktan på reparation av Essingeleden upprätta en temporär färjeförbindelse mellan Slagsta och Tyska Botten i Södra Ängby. Trafikverket åtar sig att vara huvudman för färjeförbindelsen som kommer trafikeras mellan åren 2011-2014. Alla kostnader som hänförs till projektet kommer att tas av

Trafikverket. När Essingeleden är renoverad, vilket beräknas vara avslutat under 2013, kommer dispenstrafik åter kunna trafikera leden.

Kontoret kommer tillsammans med Trafikverket att säkerställa att trafiksäkerheten på de berörda vägarna fortsättningsvis kommer att vara hög. Kontoret vill poängtera att det endast rör sig om ett fåtal fordon varje dag, som dessutom har följebil.

Bakgrund

Essingeleden är idag av bärighetsskäl inte farbar för fordon med en totalvikt över 60 ton (dispensfordon). För att det ska bli tillåtet behöver leden repareras och förstärkas på flera avsnitt. Arbete pågår med detta och beräknas vara avslutat under 2013 varefter dispenstrafik åter ska kunna trafikera Essingeleden. Dispensfordon har under senare år på grund av detta istället färdats via Ekerös vägnät med bilfärja, mellan Slagsta i Botkyrka och Jungfrusund på Ekerö.

Ekerö kommun, som är huvudman för denna färjetrafik, höjde för ett år sedan färjeavgiften per tur från 3 000 kr till 15 000 kr. Skälet till avgiftsförändringen var att kommunen ansåg att dispenstrafiken skadar kommunens vägnät med ökade drift- och underhållskostnader som följd. En konsekvens av den höjda avgiften har blivit att berörda transportörer anser att det är lägre kostnader att köra över mälarsnittet via Strängnäs och Enköping i stället för färja mellan Slagsta och Ekerö. Transportörernas samarbetsorgan ABC-åkarna har engagerats sig i frågan och har krävt en alternativ färdväg eller färd sätt i avvaktan på reparationen av Essingeleden.

Trafikverket, som ansvarar för Essingeleden, har utrett två alternativ med bilfärja i avvaktan på att Essingeleden kan användas igen. Det första förslaget var en förbindelse mellan Slagsta i Botkyrka och Bällstahamnen i Ulvsunda. Detta förslag har avförts, bland annat på grund av Länsstyrelsens krav på åtgärder för att hindra uppvirvling av bottenmassor i den grunda Bällstaviken. Det andra förslaget är en färjeförbindelse mellan Slagsta och Tyska Botten i Södra Ängby. Angörning föreslås där ske i anslutning till Jehanders upplag för grus och sand. Markområdet har vattenkontakt och sand och grus transporteras till området med pråmar för att sedan därifrån skickas till slutanvändare med lastbil. Jehanders verksamhet pågår året runt vardagar mellan 07:30 och 17:00. Angörning av bilfärjan avses ske till en enklare rampanslutning skild från Jehanders kaj för sand och grus. Färjetrafiken ska inte inkräkta på Jehanders verksamhet vilket innebär att färjetrafiken föreslås ske före klockan 06:00 och efter 17:00.

Färjeleden är endast avsedd för dispensfordon. Trafikeringen är satt till maximalt två turer dagligen tur och retur, en på morgonen och en på kvällen. På en färjetur kommer som högst 3-4 fordon att kunna tas med (beroende på storlek och vikt). Trafikverket behöver en yta om ca 400 kvadratmeter som avskiljs från Jehanders upplagsområde för av- och påkörning på färjan. Avtal om detta område träffas mellan exploateringskontoret och Trafikverket. Arrendetiden är mellan 2011-2014. För vidare information om projektet hänvisas till Trafikverkets bilagda PM (se bilaga 1)

Genomförandeavtal med Trafikverket

I avtalsförslaget regleras projektering, huvudmannaskap, tidplan samt drift och underhåll för färjetrafiken. Med föreliggande lastbilstrafik avses fordon som överskrider tillåten maximal bredd och vikt. Med dispenstrafik avses här inte trafik med farligt gods, vilket inte får transporteras via denna färjeförbindelse. Markåtkomst inom kvartersmark regleras i avtal mellan Trafikverket och exploateringskontoret. Trafikverket är huvudman för färjeleden vilket bland annat innebär att inga avgifter tas ut för transporter med färjan. Trafikverket står för alla kostnader som kan uppstå för trafikkontoret genom påverkan eller ändringar på kommunens vägnät, i första hand på Blackebergsvägen.

Trafikverket ansvarar för den information till allmänheten som behövs för genomförande av projektet men kontoret kommer att medverka. Färjetrafiken ska pågå som längst till 2014-12-31 och avtalsmässigt medges ingen förlängning av avtalet. Avtalet kan läsas i sin helhet i bilaga 2.

Trafikkontorets synpunkter

Transporter av denna karaktär är nödvändiga för utvecklingen och byggandet i hela regionen. Dispensfordon kan idag inte trafikera Essingeleden vilket innebär att dessa måste ta en omväg på närmare 30 mil via Strängnäs och Enköping. Detta medför inte bara ökade utsläpp, framförallt av koldioxid, utan även ökade kostnader för hela regionens expansion.

Kontoret ser positivt på Trafikverkets ansträngningar att temporärt lösa frågan med färjetrafik över mälarsnittet tills Essingeleden åter kan ta emot denna typ av transporter. Essingeleden är idag hårt ansträngd. När Förbifart Stockholm står färdig kommer den att avlasta Essingeleden och även att kunna ta hand om en betydande del av dispenstrafiken över mälarsnittet. Information om projektet till närboende i Södra Ängby har inletts i samarbete med Trafikverket och Bromma stadsdelsförvaltning.

Kontoret kommer tillsammans med Trafikverket att säkerställa att trafiksäkerheten på de berörda vägarna fortsättningsvis kommer att vara hög. Kontoret vill poängtera att det endast rör sig om ett fåtal fordon varje dag, som dessutom har följebil.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret förslår att trafik- och renhållingsnämnden godkänner förslaget till genomförandeavtal.

Slut